

30.5.2022

VN/16129/2022
VN/16129/2022-
MMM-1

Ministereiden vastaus kalanviljelijöiden vetoomukseen

Raisio Oyj ja useat kalanviljely-yrietykset ovat 25.3.2022 esittäneet vetoomuksen valtiovarainministeri Annika Saarikolle, maa- ja metsätalousministeriö Jari Lepälle, ympäristöministeri Emma Karille ja työ- ja elinkeinoministeri Mika Lintilälle. Vetoomuksessaan toimijat tuovat esiin Ukrainan sodan vakavat vaikutukset kotimaisen kalatalouteen ja kalanrehuntuotantoon. Vetoomuksessa nostetaan esiin erityisesti tarve mahdollistaa Venäjän markkinoille tuotetun elävän poikasen jatkokasvattaminen kotimaassa.

Vetoomuksen allekirjoittaneet esittävät kolmen toimenpidekokonaisuuden toteuttamista. Nämä ovat:

- 1) Olemassa olevien kalankasvatustilojen ympäristölupien määräaikaisten ylittämisen mahdollistaminen Venäjän vientiin tuotettujen elävien poikasten kasvattamiseksi kotimaassa
- 2) Kotimaisen kalan edistämishjelman toteuttamisen nopeuttaminen ja erityisesti päästöperusteiseen ympäristöluvitukseen siirtymisen vauhdittamista
- 3) Itämerirehun määrittämistä sekä sen käytön edistämisestä sopiminen.

Ministereiden vastaus

Pidämme tärkeänä, että kalatalouden toimintaedellytykset turvataan tässä poikkeuksellisessa tilanteessa sekä minimoidaan kriisin aiheuttamia vaikutuksia. Kalataloudella on rooli kansallisen ruokaturvan turvaamisessa.

Venäjänvientiin tuotettujen elävien kalanpoikasten kasvattaminen Suomessa vaatii monivuotista kokonaisratkaisua, joka kattaa kirjolohen koko kolmivuotisen tuotantokierron. Näkemyksemme mukaan vuoden 2022 pienpoikasten kasvattamisen osalta ratkaisumalleja on tarkoituksenmukaista hakea olemassa olevan kapasiteetin hyödyntämisen ja koetoimintailmoitusten avulla sekä uusien markkinoiden hakemisen avulla. Vuosien 2023 ja 2024 jatkokasvatus muodostaa merkittävemmän ympäristökuormituksen.

Kalanpoikasten jatkokasvattamiseen ruokakalaksi liittyy kuitenkin riskejä toiminnanharjoittajille. Mikäli yrietykset ovat valmiita toteuttamaan jatkokasvattamiseen liittyviä toimia, hallinto edistää niitä seuraavien toimenpitein:

1. Maa- ja metsätalousministeriö varaa tarvittavan tutkimusrahoituksen ja ohjaa vesiviljelyn innovaatio-ohjelmaa siten, että pienpoikasten kasvattamiseen liittyvä mahdollinen koetoiminta vuonna 2022 on mahdollista toteuttaa nopeutetussa aikataulussa yrietysten ja Luonnonvarakeskuksen kanssa yhteistyössä.
2. Maa- ja metsätalousministeriö varaa rahoitusta Luonnonvarakeskukselle ja Suomen ympäristökeskukselle hankkeeseen, jossa selvitetään yhteistyössä ympäristölupien muuttamisesta kiinnostuneiden yrietysten kanssa edellytyksiä nykyisten lupien kasvatusmäärien kasvattamiselle.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Hankkeen avulla tuotetaan tietopohjaa ympäristölupaprosesseihin huomioiden vesien ja meren tilatavoitteet.

3. Yritysten on mahdollista hakea ja saada Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston rahoitusta ympäristölupien muutosprosessiin sekä mahdollisten investointien toteuttamiseen.

Hallitus on sitoutunut Kotimaisen kalan edistämishojelman tavoitteiseen kotimaisen kalan käytön lisäämiseksi. Vetoimuksessa esitetty päästöperusteisen lupamallin edellytykset on jo kattavasti selvitetty ja yrittäjien on mahdollista hakea ja saada myös merialueella päästöperusteisia ympäristölupia. Edistämishojelman mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön johdolla laaditaan määritelmää Itämerirehulle sekä suunnitelmaa sen käytön vauhdittamiselle. Tämän työn on tarkoitus valmistua viimeistään vuoden 2022 aikana. Varmasti myös lupa- ja valvontaviranomaisissa tiedostetaan huoltovarmuutta ja ruokaturvaa edistävien hankkeiden merkitys.

Lisäksi haluamme tuoda esiin, että hallitus on päättänyt kohdentaa kotimaisen ruoantuotannon tukemiseen yhteensä 300 miljoonan euroa. Tästä viisi miljoonaa euroa kohdistetaan kalataloudelle kohonneiden tuotantokustannusten ja markkinahäiriöiden vaikutusten kompensointiin sekä kalatalouden huoltovarmuutta parantaviin toimenpiteisiin.

Maa- ja metsätalousministeri

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Antti Kurvinen

Emma Kari

Jakelu

Toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi, Raisio Oyj
 Hallituksen puheenjohtaja Irja Skyten-Suominen, Suomen Kalankasvattajaliitto Ry
 Toimitusjohtaja Alf-Håkan Romar, Nordic Trout Ab ja Pensarin Taimen Oy
 Johtaja Tomi Kantola, Raisioaqua Oy
 Toimitusjohtaja Jörgen Andersson ja tuotantopäällikkö Timo Karjalainen, Laitakarin kala Oy
 Toimitusjohtaja Yrjö Lankinen, Savon Taimen Oy
 Toimitusjohtaja Sebastian Höglund, Ekofish Ab
 Toimitusjohtaja Kari Vääräniemi ja hallituksen puheenjohtaja Harri Vääräniemi, Kalankasvatus Vääräniemi Oy

VN/16129/2022-MMM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: